

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Dorpstraat te Kortenen

Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont

Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Dorpstraat te Kortenaken

**Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont**

**Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Dorpstraat te Kortenen

Initiatiefnemer:	Sibomat nv
Projectleiding:	Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst
Auteurs:	Vanessa Vander Ginst & Laurane Dupont
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2017, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1	Bureauonderzoek	p. 3
1.1	Beschrijvend gedeelte	p. 3
1.1.1	Administratieve gegevens	p. 3
1.1.2	Archeologische voorkennis	p. 6
1.1.3	Onderzoeksopdracht	p. 6
	Vraagstelling	p. 6
	Randvoorwaarden	p. 7
	Beschrijving geplande werken	p. 7
	<i>Huidige situatie</i>	p. 7
	<i>Geplande werken</i>	p. 8
1.1.4	Werkwijze en motivering bronselectie	p. 10
1.2	Assessmentrapport	p. 11
1.2.1	Landschappelijke ligging van het projectgebied	p. 11
1.2.2	Historische beschrijving van het projectgebied	p. 16
1.2.3	Archeologisch kader van het projectgebied	p. 23
1.2.4	Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	p. 25
1.2.5	Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	p. 26
Hoofdstuk 2	Programma van maatregelen	p. 28
2.1	Administratieve gegevens	p. 28
2.2	Gemotiveerd advies	p. 29
2.3	Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem	p. 30
2.3.1	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	p. 30
2.3.2	Onderzoeksmethode	p. 31
2.3.3	Onderzoekstechnieken	p. 34
2.3.4	Voorziene afwijking ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	p. 35
Bibliografie		p. 36

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2017E134
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande verkavelingsvergunningsaanvraag. De nota werd opgemaakt voor een geplande verkavelingsvergunningsaanvraag in een projectgebied dat buiten de vastgestelde archeologische zones ligt en met een oppervlakte van 4324 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst (OE/ERK/Archeoloog/2015/00030) Studiebureau Archeologie bvba (OE/ERK/Archeoloog/2015/00002)
Locatie:	Kortenaken, Ransberg, Dorpstraat (fig. 1.1, 1.2 en 1.3) Bounding box: punt 1: x= 146529, y= 180724 punt 2: x= 146686 y= 180880 Kortenaken, Afd. 2, Sectie B, percelen 56R, 56L en 57A
Periode uitvoering:	27-04-2017 tot 04-05-2017
Relevante termen:	Bureauonderzoek, Zandleemstreek, buitengebied
Verstoorde zones:	Op het projectgebied staat een hoeve (fig. 1.4)

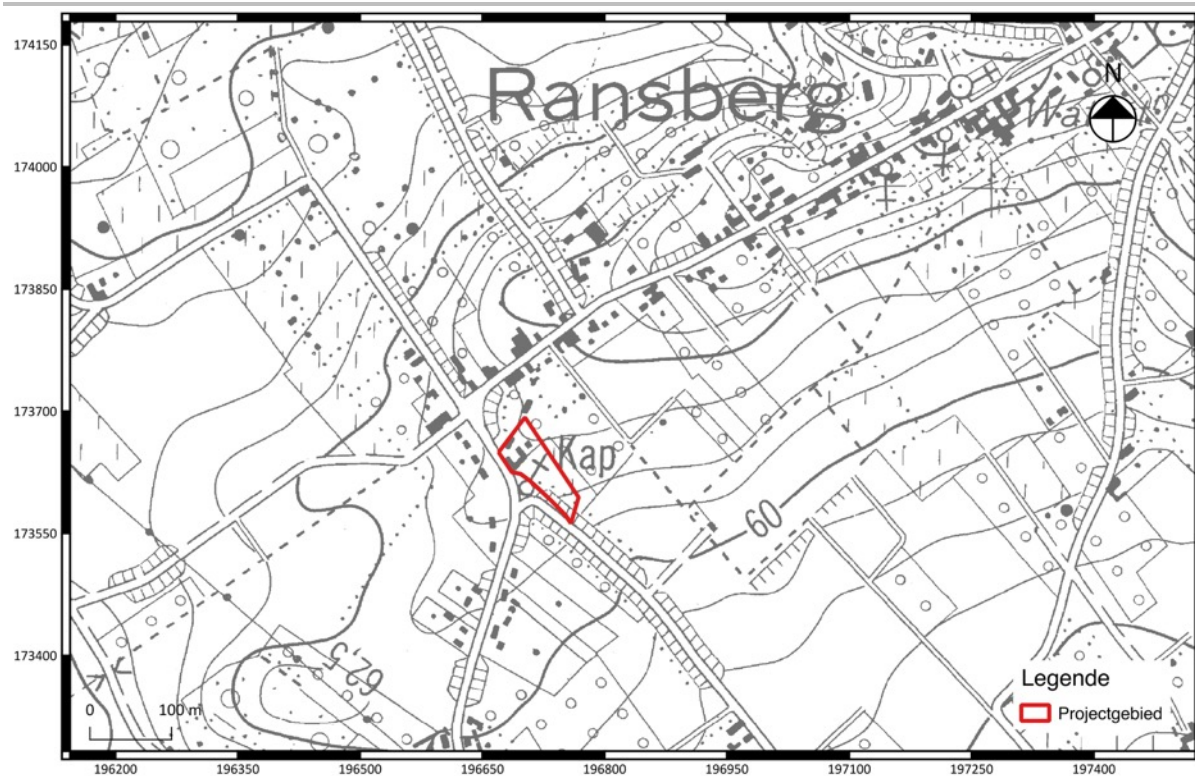

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

Fig. 1.2: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's¹.

¹ <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

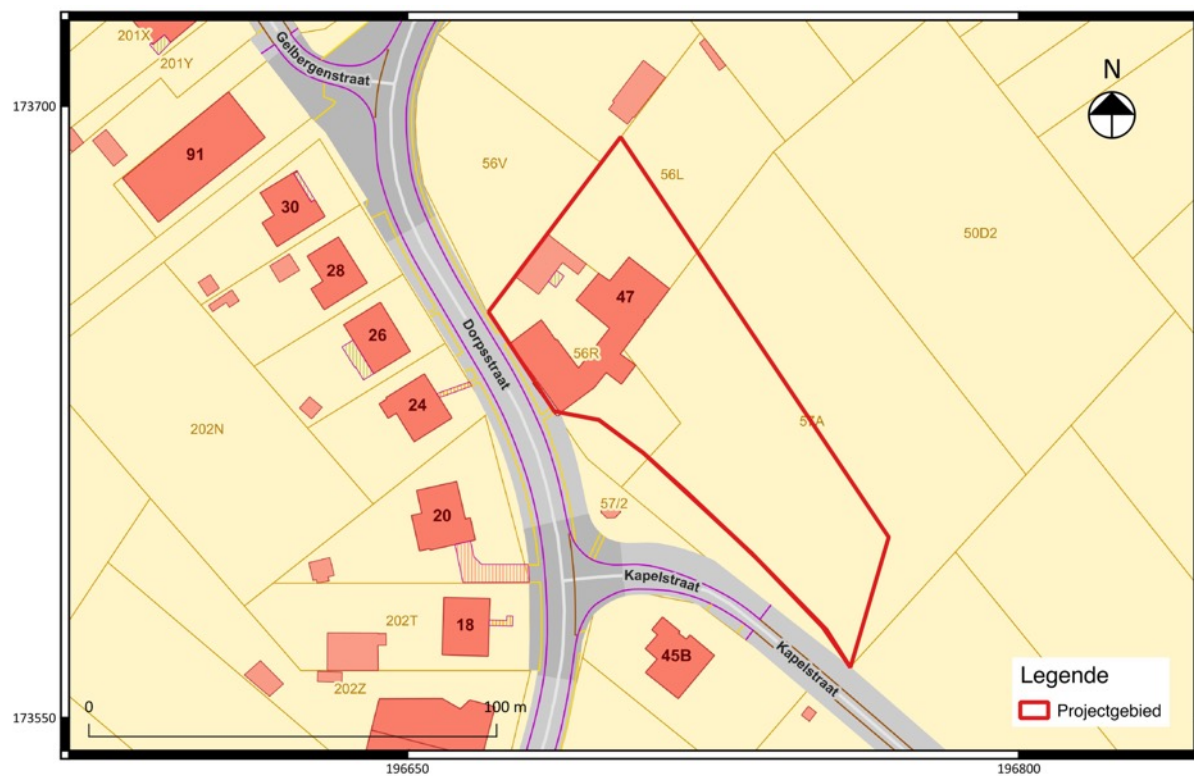

Fig. 1.3: Uittreksel van het kadaasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

Fig. 1.4: Overzicht van de huidige bebouwing, begroeide zones, en beschermde zones geprojecteerd op de luchtfoto van 2016(©CADGIS).

1.1.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

1.1.3 Onderzoeksopdracht

Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen.

De Code Goede Praktijk draagt een aantal mogelijke onderzoeksfasen aan, opgedeeld in prospectie zonder ingreep in de bodem² (te weten de bureaustudie, landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering) en prospectie met ingreep in de bodem³ (het verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten en proefputten in functie van steentijd artefactensites). Na voltooiing van elke fase in het vooronderzoek wordt afgewogen of verder vooronderzoek noodzakelijk is en wat de aard van dat vooronderzoek is. Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven.
- een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.
- een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken.
- een plan van aanpak voor een behoud *in situ* op te maken.

De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria, aangezien het doel van een archeologisch vooronderzoek immers is om met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bovenstaande informatie te kunnen leveren:

- Is het *mogelijk* deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het *nuttig* deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het overdreven *schadelijk* voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het *noodzakelijk* deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Vraagstelling:

- Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?
- Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?
- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?

² Zie de Code van Goede Praktijk hoofdstuk 7 paragraaf 7.1 t/m 7.5.

³ Zie de Code van Goede Praktijk hoofdstuk 8 paragraaf 8.1 t/m 8.7.

- Moeten er bijkomende maatregelen genomen worden omwille van eventuele aanwezige sites?
- Maak een plan van aanpak op voor een eventueel vervolgonderzoek.
- Kunnen maatregelen voorgesteld worden voor een eventueel behoud in situ van een aanwezige archeologische site? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?

Randvoorwaarden:

N.v.t.

Beschrijving geplande werken:

Voor een correcte inschatting van de verstoring van de bodem wordt een gedetailleerde beschrijving van de geplande bodemingrepen door de initiatiefnemer opgesteld, geïllustreerd met (de meest recente) bouwplannen⁴ voor zover deze reeds zijn opgemaakt.

Huidige situatie:

Het te ontwikkelen gebied beslaat een totale oppervlakte van 4324 m² en is gesitueerd op het kruispunt tussen de Dorpstraat en de Kapelstraat. Op dit kruispunt bevindt zich de als monument beschermde 17de-eeuwse *Kapel van de Verlosser*⁵, omgeven door markante bomen en een meidoornhaag die de perceelgrens weergeeft (fig. 1.5). Hierdoor vormt de kapel een barrière tussen de weg en de te verkavelen gronden ten noorden van de kapel. Het westelijke deel van het projectgebied is ingeplant met een verouderde hoeve (fig. 1.6) en het oostelijke deel is in gebruik als weide. Het volledige terrein is bovendien deels begroeid met bomen. De bestaande bomen en gebouwen worden pas na het verkrijgen van de vergunning verwijderd. Het is onduidelijk of de huidige te slopen hoeve een zware impact heeft gehad op het bodemarchief. De woning is niet onderkelderd.

⁴ Alle bouwplannen en informatie werden ter beschikking gesteld door de initiatiefnemer.

⁵ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/43341>

Fig. 1.5: Zicht op kapel vanuit de Dorpstraat

Fig. 1.6: Zicht op de hoeve vanuit de Dorpstraat

Geplande werken:

De initiatiefnemer plant een verkaveling ten behoeve van de sloop van een oude hoeve voor de inplanting van vijf bouwkavels (lot 1a tem. 5a) en een wegenis (lot 6) (fig. 1.7). De vijf bouwkavels bedragen een totale oppervlakte van ca. 3.645 m² en variëren in grootte tussen ca. 5a 08ca en 9a 55ca. Een schutkring (bouwlots A op fig. 1.8) in de vorm van een cirkelsegment vormt een buffer rond de bestaande kapel. Dit lot werd overgedragen aan de gemeente en behoort niet tot de verkavelingsaanvraag. De toegang tot de kavels gebeurt door middel van een nieuw aan te leggen dreef (679 m²) die vertrekt vanuit de Dorpstraat en die de kromming van de schutkring volgt. De weg heeft een breedte van 3,5 m en wordt aangelegd in kasseien en aan weerszijde afgebakend door een bomenrij en een haag.

Aangezien het om een verkaveling gaat, dient het volledige terrein te worden beschouwd als een zone waar het bodemarchief wordt bedreigd.

Fig. 1.7: Verkavelingsontwerp.

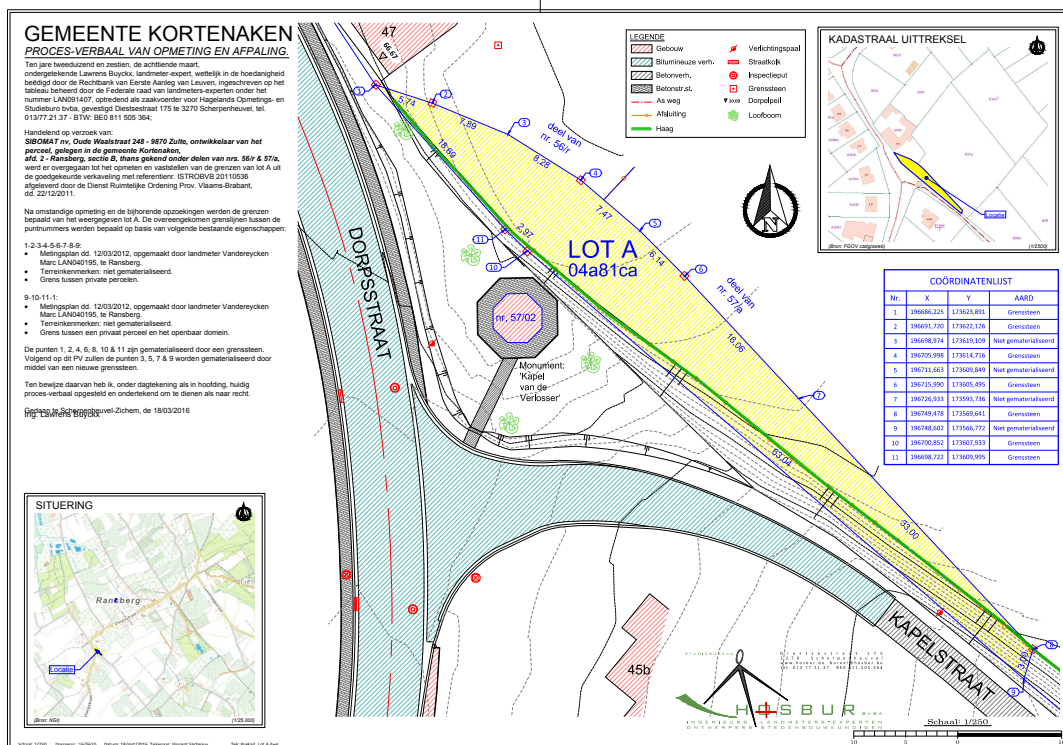

Fig. 1.8: Ontwerpplan van lot A als schutkring ter bescherming van de kapel

1.1.4 Werkwijze en motivatie bronselectie

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online onderzocht via www.dov.vlaanderen.be. Op basis van de onderzochte kaarten werd gepoogd een duidelijk beeld te verkrijgen van de landschappelijke en bodemkundige ligging van het projectgebied (conform de Code van Goede Praktijk art. 12.5.2.1 en art. 12.5.2.2). Hiervoor werd gebruik gemaakt van volgende kaarten:

- Bodemkaart
- Tertiair Geologische kaart
- Quartair Geologische Kaart
- Digitaal Hoogtemodel (DHM II)

De geomorfologische kaart kon niet worden geraadpleegd omdat deze niet beschikbaar is voor het projectgebied.

Van het tot nog toe uitgevoerde historisch en heemkundig onderzoek is een stand van zaken opgemaakt met betrekking tot het onderzoeksgebied op basis van de beschikbare publicaties. Het historisch kaartmateriaal en luchtfoto's is gegeorefereerd geraadpleegd via het geoportaal van het agentschap Onroerend Erfgoed en bijkomend kaartmateriaal werd opgezocht via www.cartesius.be. Het gebruikte kaartmateriaal werd geselecteerd op basis van de nauwkeurigheid en de aanwezige geschiedkundige gegevens (conform de Code van Goede Praktijk art. 12.5.1.2). Volgende kaartmateriaal en luchtfoto's werden geraadpleegd:

- Ferrariskaart (1770-1777)
- Atlas der Buurtwegen (ca. 1840)
- Vandermaelenkaart (1846-1852)
- Popp kaart (1842-1979)
- Topografische kaarten (1886, 1932 en 1996)
- Luchtfoto's (1971, 2000, 2012)

Het belangrijkste beschikbare historische kaartmateriaal werd geraadpleegd om de geschiedenis van het grondgebruik gedurende de laatste eeuwen zo goed mogelijk na te gaan. Deze informatie kan een impact hebben op de kwaliteit van het eventueel aanwezige bodemarchief en de bewaring ervan. Bijkomend archiefonderzoek is niet uitgevoerd omdat uit de analyse van het historisch kaartmateriaal geen grondgebruik naar voren komt dat dit noodzakelijk maakt. Het kaartmateriaal wijst op een zeer lage bewoningsdensiteit in het verleden. Een grondige studie van de beschikbare archivalische bronnen kan wel bijkomende informatie aandragen voor de middeleeuwse geschiedenis van het onderzoeksgebied, maar een dergelijk onderzoek is van een dusdanige omvang dat dit niet past binnen een archeologienota.

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied

In deze paragraaf wordt beknopt de landschappelijke context van het projectgebied besproken, met zijn aardkundige en hydrografische situering, de fysisch-geografische context en de bodemtypologie.

Het projectgebied situeert zich op het kruispunt van de Dorpstraat met de Kapelstraat, op ca. 1 km van het centrum van Ransberg, deelgemeente van Kortenaken, in de Zandleemstreek (fig. 1.2). Het terrein ligt op een hoogte van ca. 64-68 m TAW (fig. 1.9) en loopt richting het noorden op. Een gedetailleerde kijk op het Digitaal Hoogtemodel (fig. 1.10, 1.11 en 1.12) toont dat de Kapelstraat, gekarakteriseerd als holle weg, aanzienlijk lager ligt dan de aanpalende terreinen. Het projectgebied is gelegen op de westelijke uitloper van een noordoost-west georiënteerde heuvel tussen de vallei van de Velp en de Grote Gete⁶. De afwatering van het gebied verloopt via verschillende beken, behorende tot het Demerbekken.

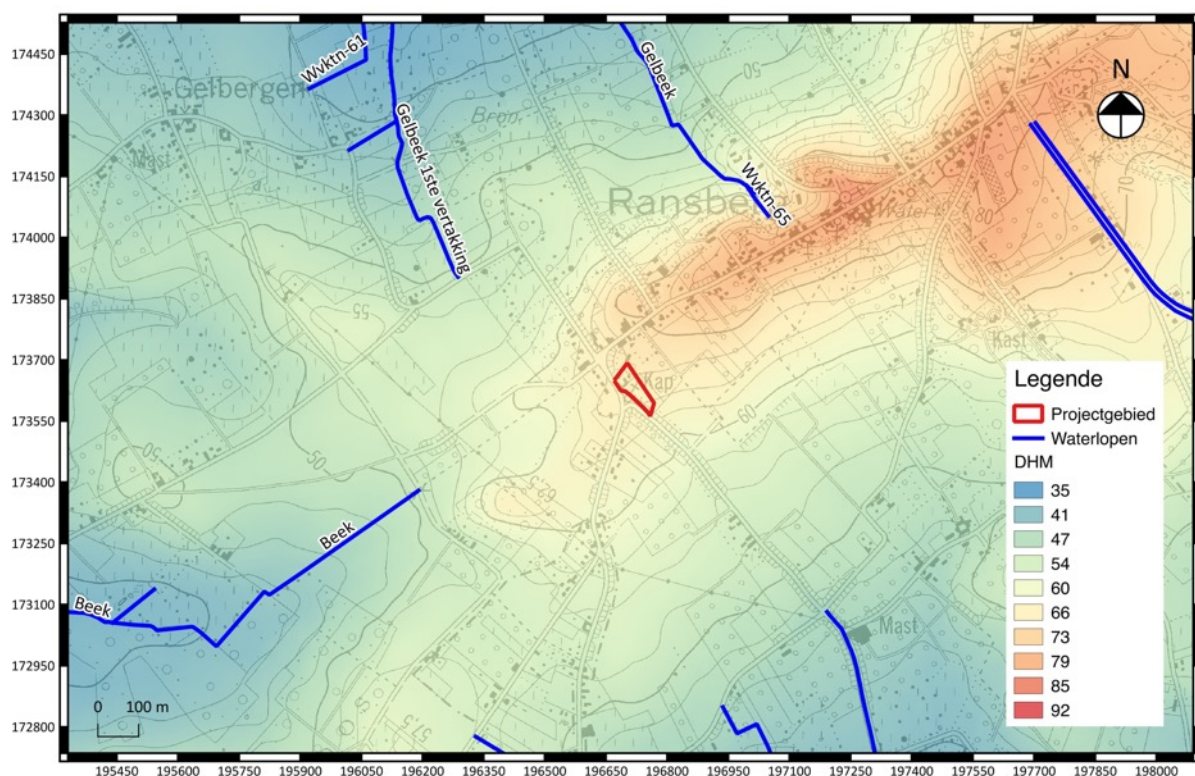

Fig. 1.9: DHMII (schaal 1/20.000) met aanduiding van het projectgebied (bron: Geopunt Vlaanderen).

⁶ Baeyens, 1957.

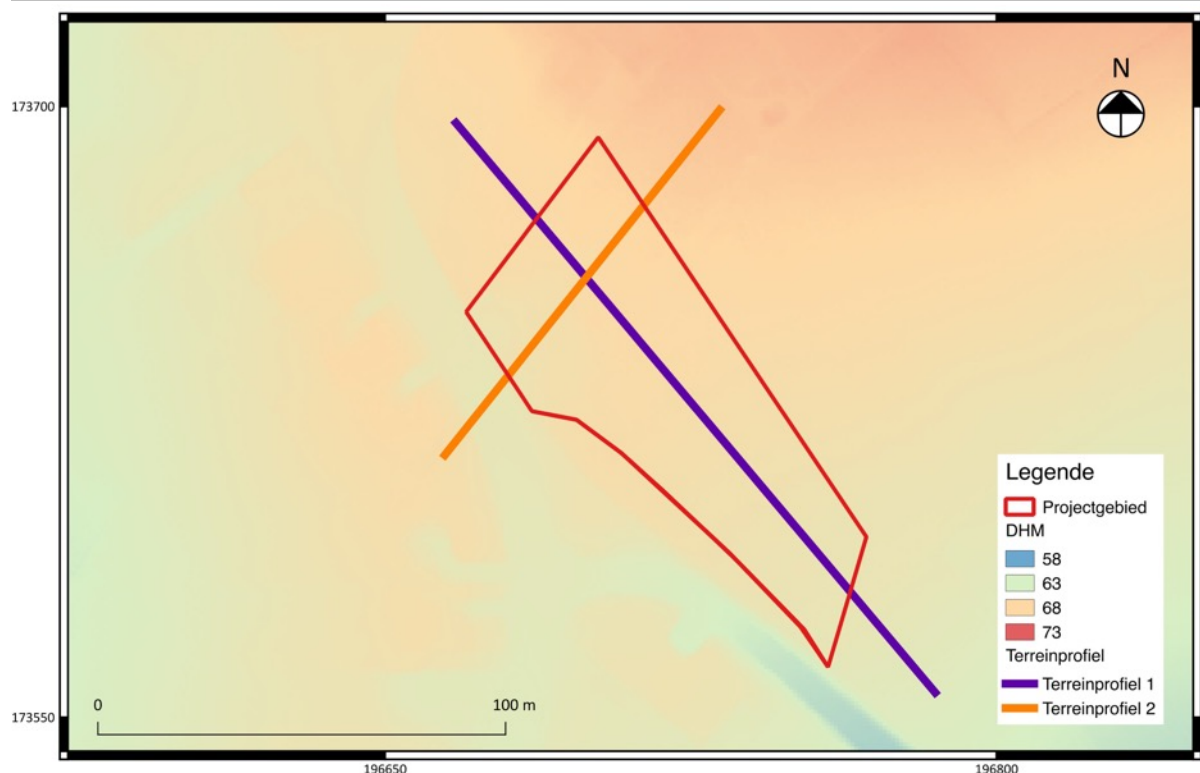

Fig. 1.10: Detailopname van DHMII (schaal 1/2500) met aanduiding van het projectgebied (bron: Geopunt Vlaanderen).

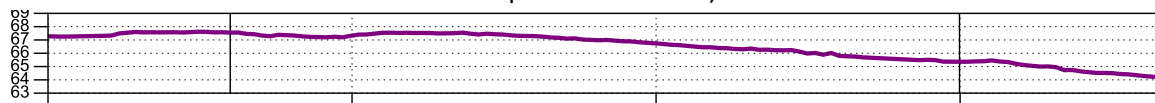

Fig. 1.11: Terreinprofiel 1 van noordwest naar zuidoost.

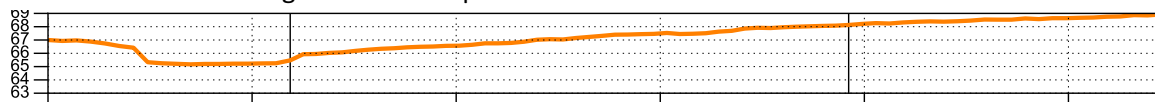

Fig. 1.12: Terreinprofiel 2 van noordoost naar zuidwest.

Het geologisch substraat van het onderzoeksgebied is opgebouwd uit afzettingen uit de Formatie van Boom. Deze formatie is gevormd tijdens het Vroeg Oligoceen (28,4 – 33,6 ma⁷) en de tertiaire sedimenten ervan bevinden zich op 1 m diepte. Hieronder staan de verdere voor het projectgebied beschikbare gegevens opgesomd volgens www.dov.vlaanderen.be en www.geopunt.be.

- Volgens de **tertiair geologische kaart** (fig. 1.13) (www.dov.vlaanderen.be) is het voornaamste lithologische kenmerk van de formatie van Boom, blauwgrijze tot bruinzwarte, zandhoudende, klei waarin afwisselend dunne lagen silt voorkomen.
- Op de **quartaair geologische kaart** (fig. 1.14) (www.dov.vlaanderen.be) is het project aangeduid met code 1. Dit betekent het voorkomen eolische afzettingen van zand tot silt van

⁷ Ma = *mega annum*, 1.000.000 jaar.

het Weichseliaan (Laat-pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen. Mogelijk kunnen er ook hellingsafzettingen van het Quartair voorkomen.

- Volgens de **bodemkaart** (fig. 1.15) komen er binnen het onderzoeksgebied matig natte zandleembodems voor met textuur B horizont (uLda). De Lda en Ldc series zijn matig natte, matig gleyige zandleemgronden met donker grijsbruine bouwvoor. Onder de Ap komt een bleekbruin uitgeloogde horizont voor die aan de kontaktzone met de textuur B zwakke roestverschijnselen vertoont.

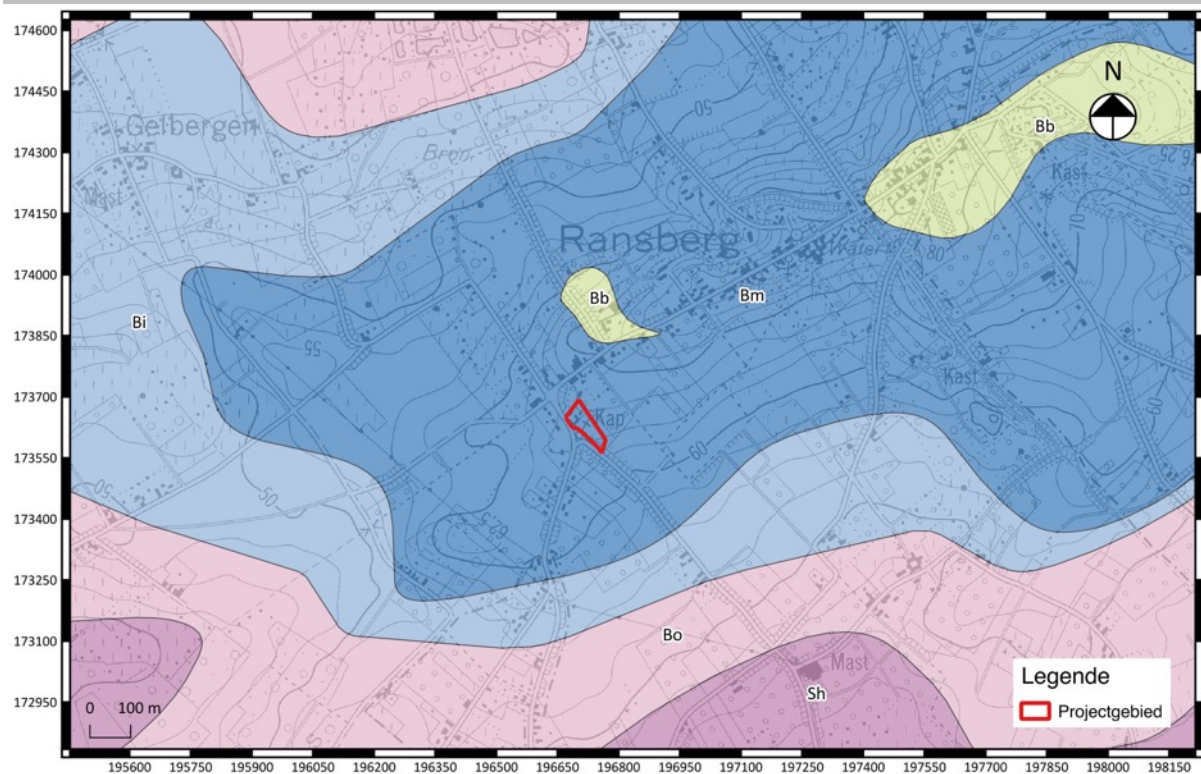

Fig. 1.13: Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (Bron: Geopunt Vlaanderen).

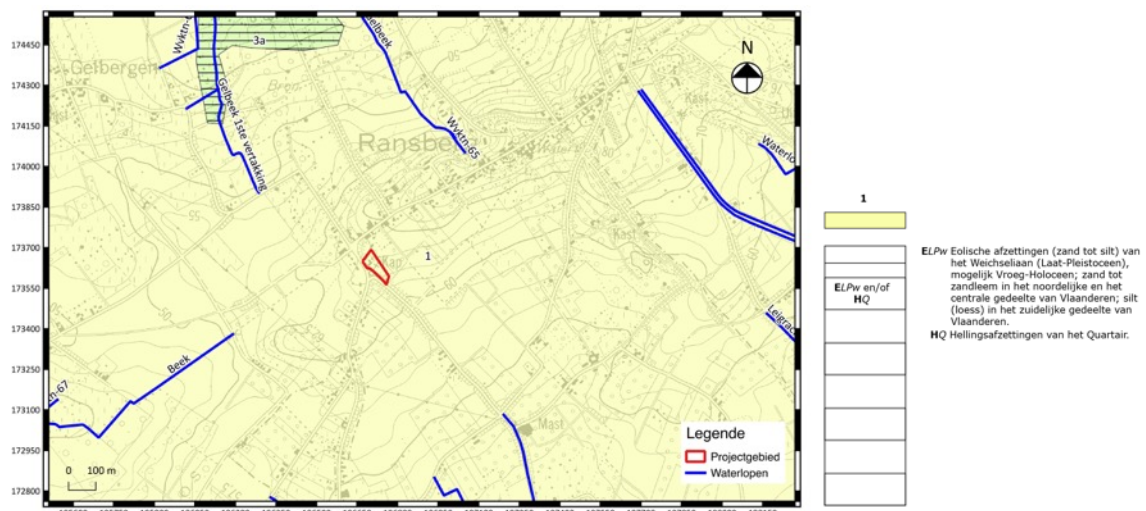

Fig. 1.14: De quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: Geopunt Vlaanderen).

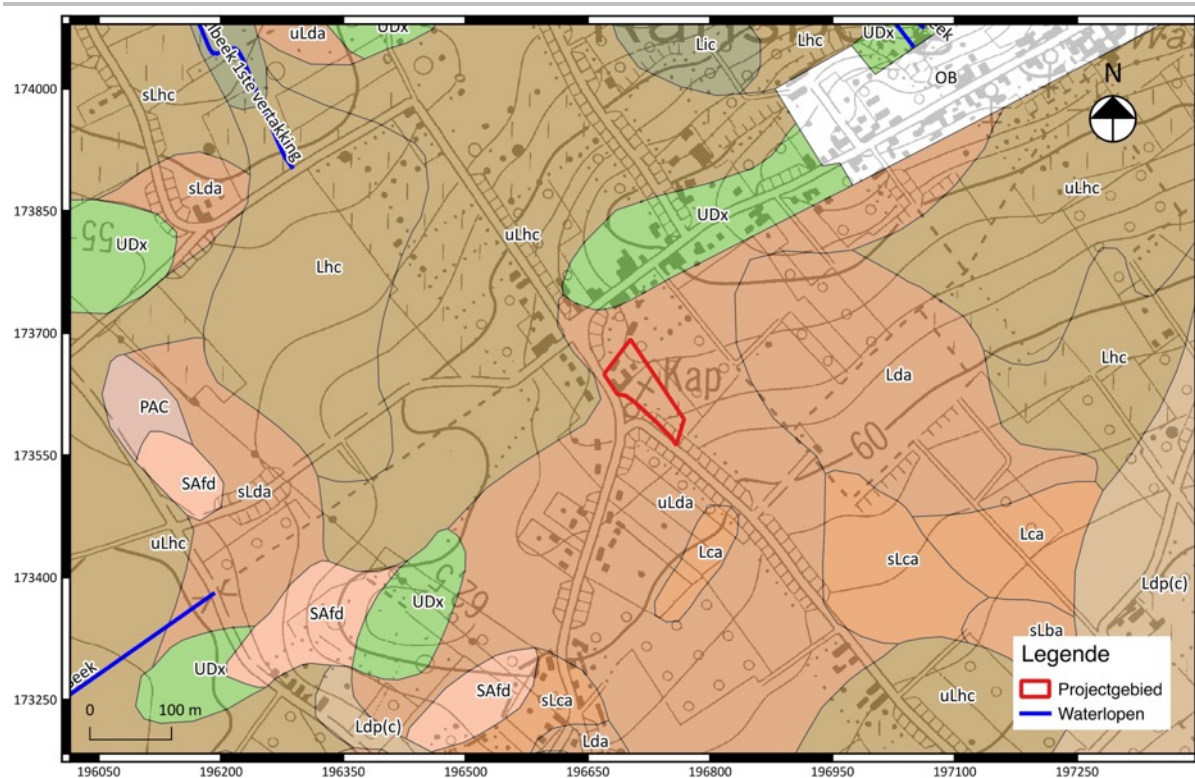

Fig. 1.15: Bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (Bron: Geopunt Vlaanderen).

1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied

In deze paragraaf is een tekstuele historische beschrijving van het projectgebied opgenomen, aangevuld met illustraties van de relevante historische kaarten, plannen en eventueel iconografisch materiaal⁸.

Het projectgebied bevindt zich in de deelgemeente Ransberg en grenst aan de beschermde *Kapel van de Verlosser*⁹. Deze barokke constructie, opgetrokken uit bak- en zandsteen met octagonale plattegrond, werd gebouwd in de periode tussen 1692 en 1699. Op deze plaats ontstond een grote volksdevotie voor een kruisbeeld dat oorspronkelijk tegen een eik hing.

Op basis van de beschikbare geraadpleegde historische kaarten kan het landgebruik binnen het projectgebied gedocumenteerd worden. Op de Kabinetskaart van Ferraris (1771-1778; fig. 1.16 en fig. 1.17) is vast te stellen dat het projectgebied in een zeer landelijke omgeving ligt met een lage densiteit aan bewoning en buiten het dorpscentrum van *Ransbergh*. Het landschap wordt gedomineerd door grote bossen met afwisselend akkergebied. Het projectgebied zelf wordt aangegeven als bebost. De kapel, die reeds aangeduid is, wordt verkeerdelijk binnen de contouren van het projectgebied geprojecteerd. Dit is echter een gevolg van de wat onnauwkeurige mogelijkheid tot georeferentie en een wellicht onnauwkeurige weergave op de Ferrariskaart. De kaart wijst verder op de ouderdom van zowel de Dorpstraat als de Kapelstraat die reeds op deze kaart zijn afgebeeld. Op de 19de-eeuwse Atlas der Buurtwegen (1841; fig. 1.18), de Popp-kaart (1842-1879; fig. 1.19) en de Vandermaelenkaart (1846-1854; fig. 1.20) is weinig tot geen verandering te bemerken. Het projectgebied is nog steeds onbebouwd. Wanneer men oude topografische kaarten van het projectgebied bekijkt (1886; fig. 1.21, 1932; fig. 1.22 en 1996; fig. 1.23) is te zien dat het projectgebied pas vanaf een topografische kaart uit 1932 bebouwing kent in het westelijke gedeelte. De beschikbare online te raadplegen luchtfoto's (1971; fig. 1.24, 2000; fig. 1.25 en 2012; fig. 1.26) geven- naast een toename aan bomen- een bijna onveranderde situatie weer.

⁸ Zoals in overeenstemming met hoofdstuk 12 en paragraaf 12.5.2.2 in de Code van Goede Praktijk.

⁹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/43341>

Fig. 1.16: De Ferrariskaart (1771-1778) met aanduiding van het projectgebied (www.geopunt.be).

Fig. 1.17: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (www.geopunt.be).

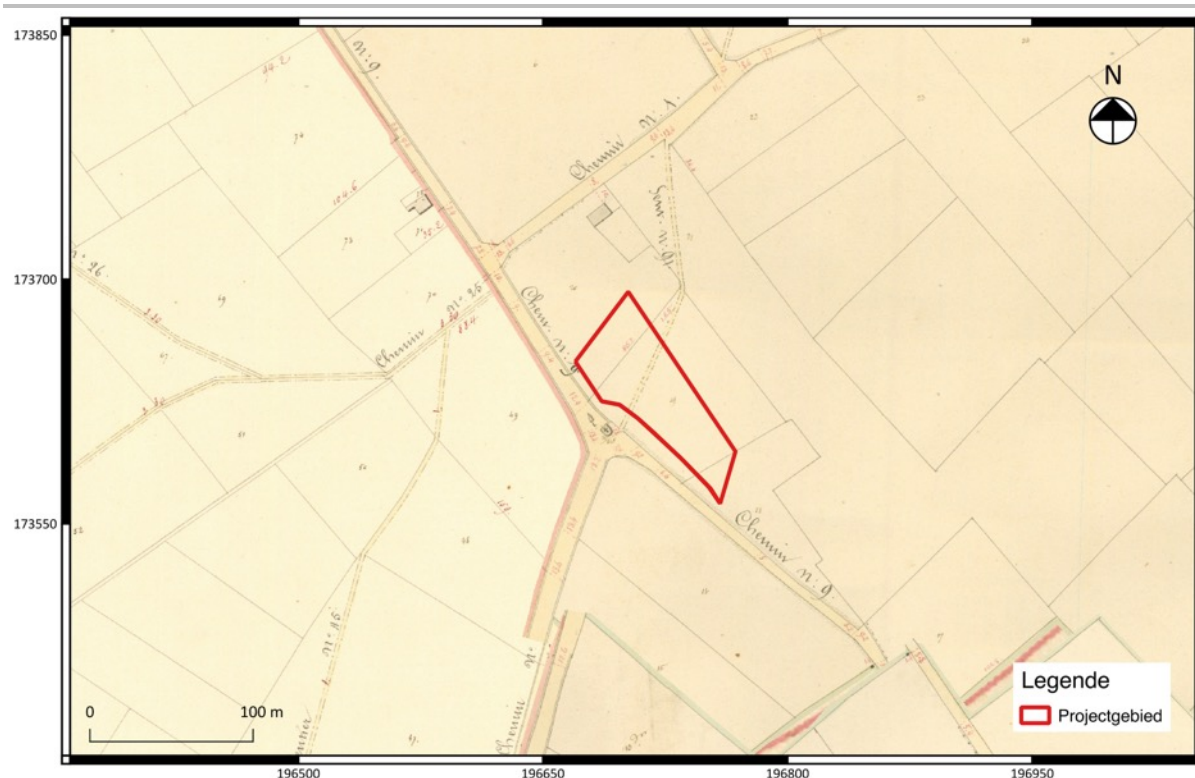

Fig. 1.18: De Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) met aanduiding van het projectgebied
(www.geopunt.be).

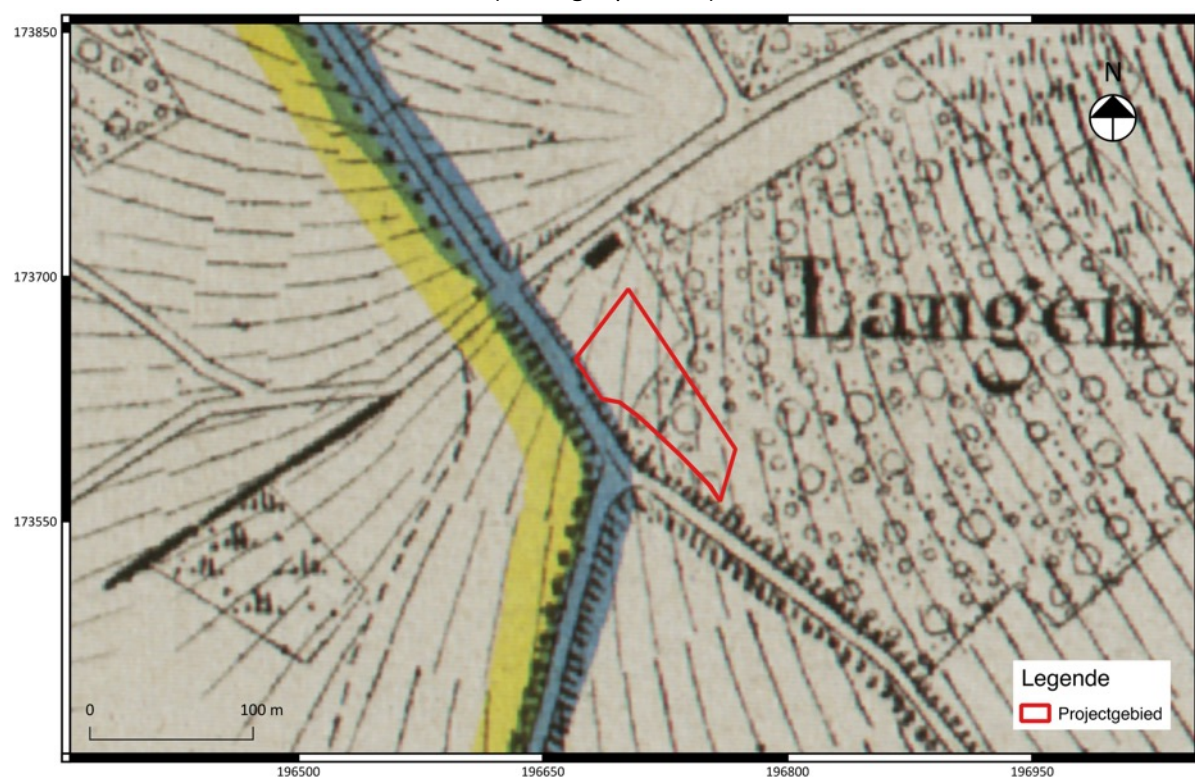

Fig. 1.19: De Vandermaelenkaart (1846-1854) met aanduiding van het projectgebied
(www.geopunt.be)

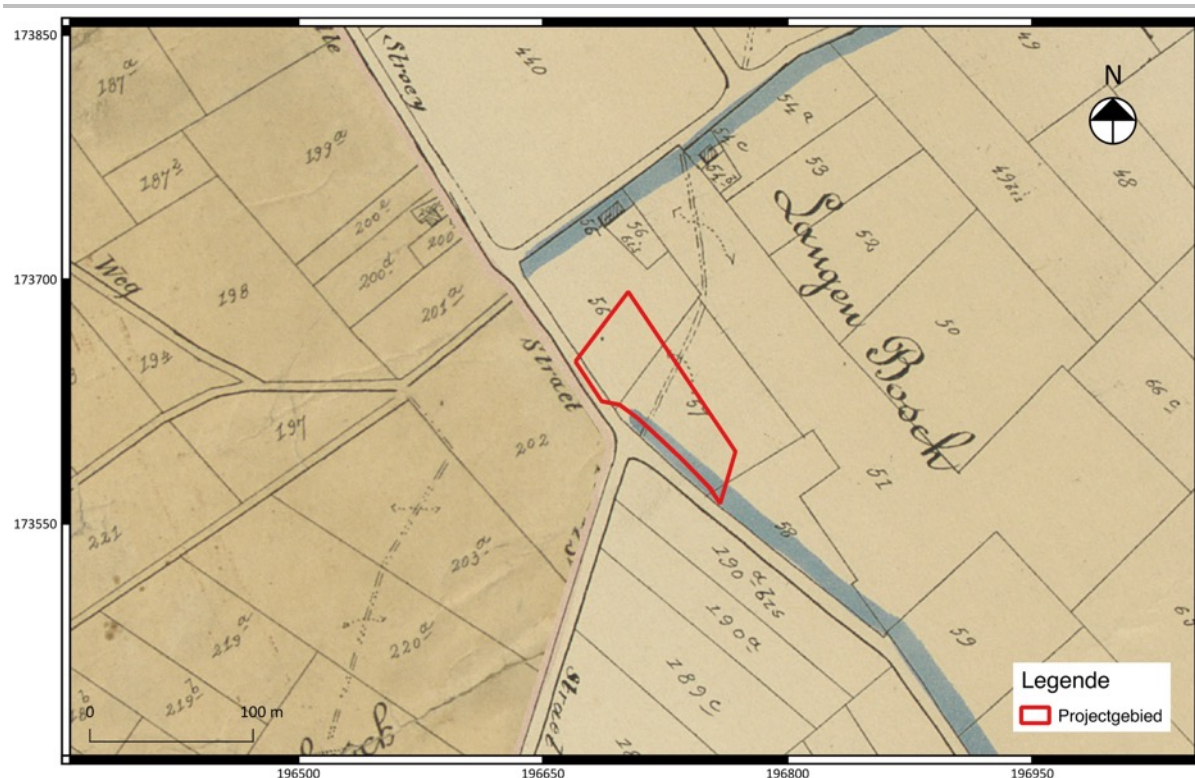

Fig. 1.20: De Popp-kaart (1842-1879) met aanduiding van het projectgebied (www.geopunt.be)

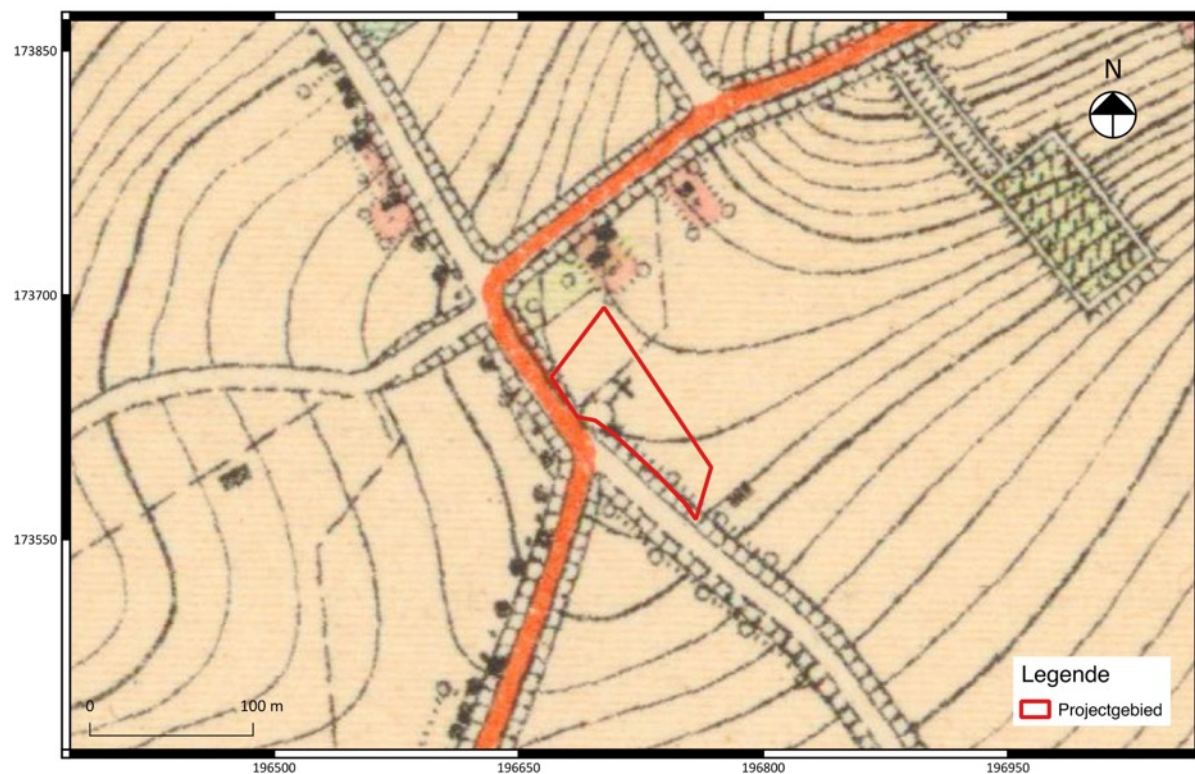

Fig. 1.21: Topografische kaart uit 1886 met aanduiding van het projectgebied (www.cartesius.be).

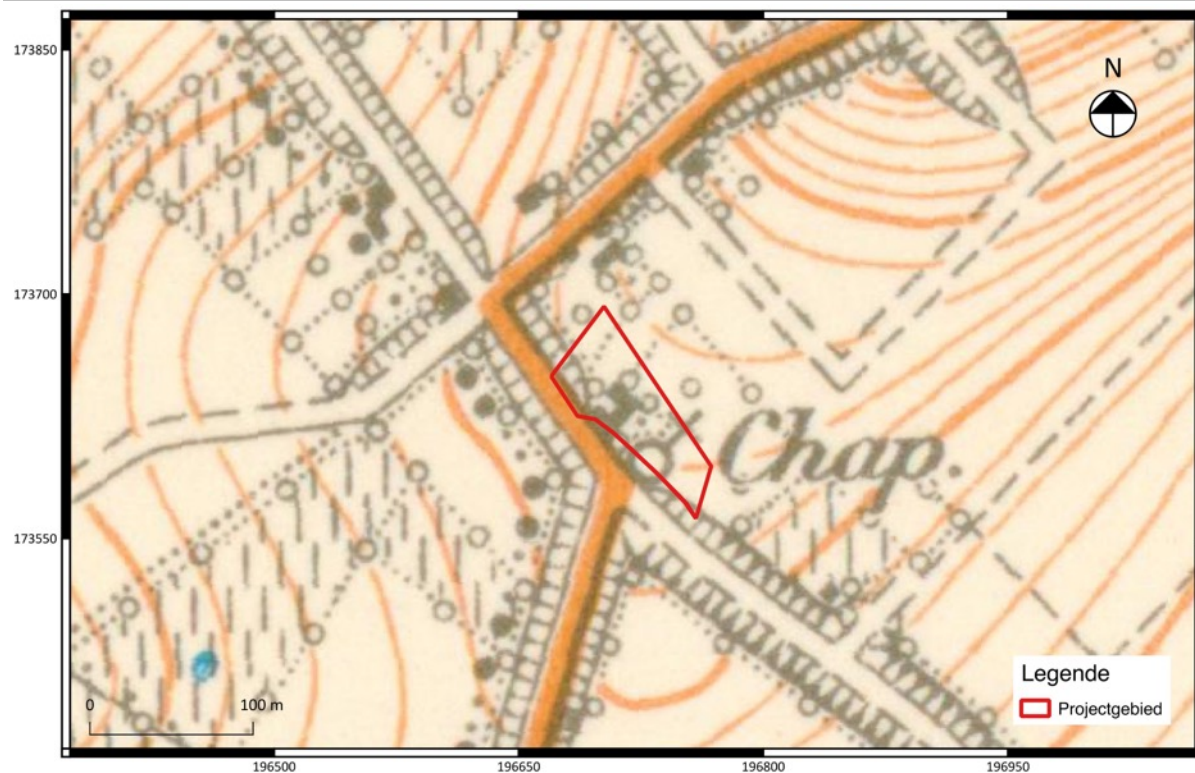

Fig. 1.22: Topografische kaart uit 1932 met aanduiding van het projectgebied (www.cartesius.be).

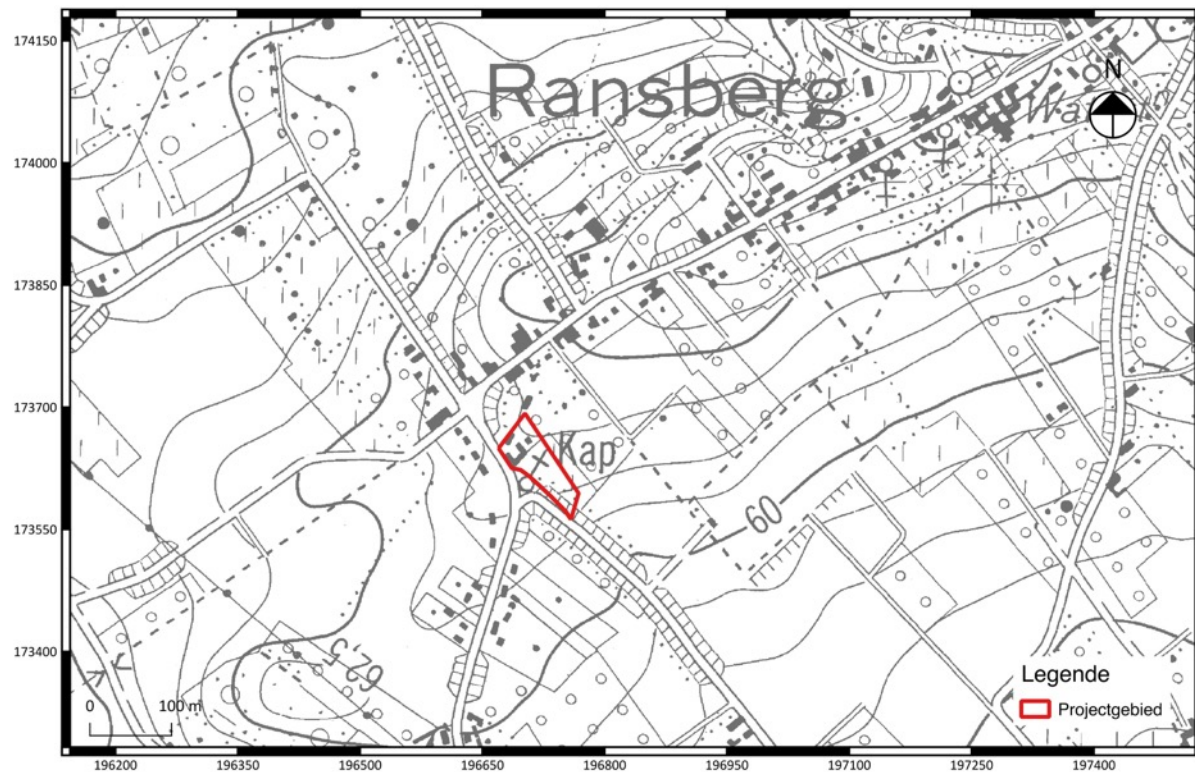

Fig. 1.23: Topografische kaart uit 1966 met aanduiding van het projectgebied (www.cartesius.be).

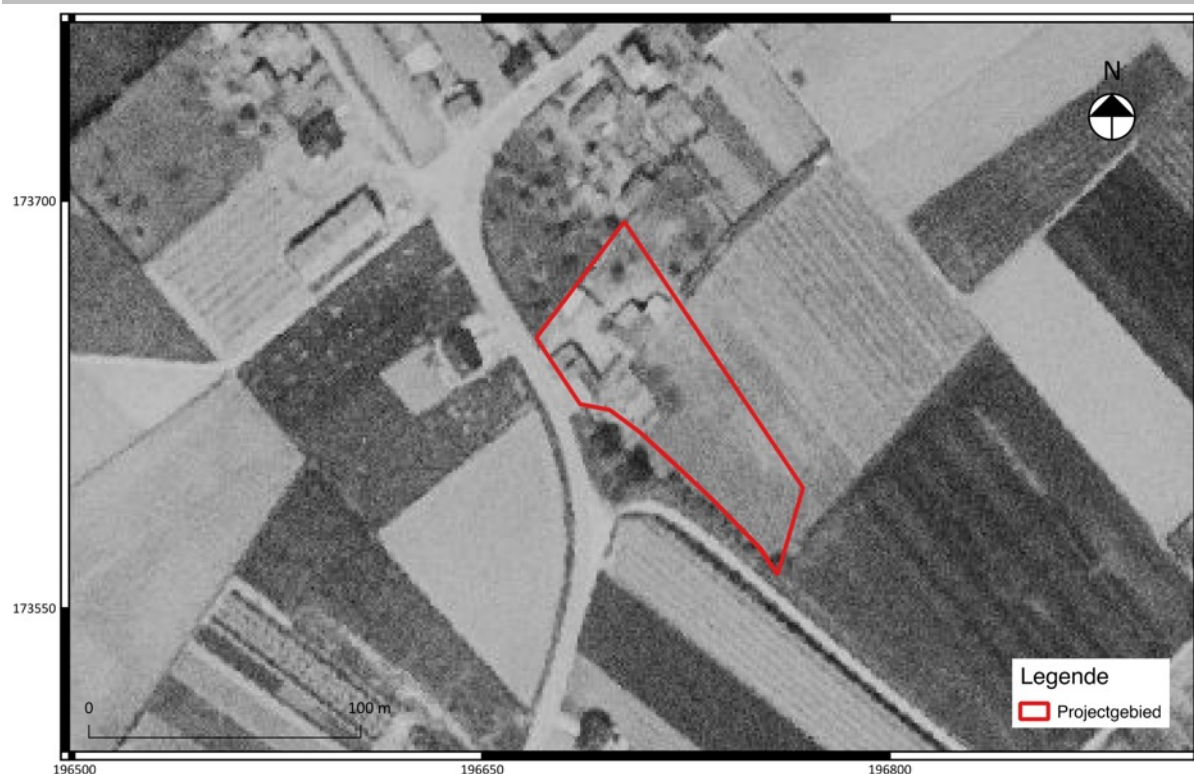

Fig. 1.24: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het projectgebied¹⁰.

Fig. 1.25: Luchtfoto uit 2000 met aanduiding van het projectgebied¹¹.

¹⁰ Onderliggende kaartlaag: © Geopunt (AGIV).

¹¹ Onderliggende kaartlaag: © Geopunt (AGIV).

Fig. 1.26: Luchtfoto uit 2016 met aanduiding van het projectgebied¹².

¹² Onderliggende kaartlaag: © Geopunt (AGIV).

1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied

In de databank van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) zijn binnen een straal van 1 km rondom het projectgebied enkele archeologische vindplaatsen en vondstmeldingen opgenomen (fig. 1.27).

Zoals reeds werd vermeld, bevindt zich aanpalend aan het projectgebied de 17de-eeuwse kapel van de Verlosser¹³ (CAI2411; fig. 1.28). Deze werd eveneens beschermd als monument samen met de twee Witte paardenkastanjes en een Winterlinde rond de Kapel (ID7742356)¹⁴. De beschermde zone afgebeeld op fig. 1.28 overlapt deels met de percelen van het projectgebied. De kapel werd gebouwd tussen 1692 en 1699 in opdracht van de heer van Neerlinter en zijn vrouw om een religieus schilderij te herbergen. Op deze plaats was sinds 1653 een grote volksdevotie ontstaan voor een kruisbeeld, dat oorspronkelijk tegen een eik hing. Het landschap rond de kapel was tot in de 18de eeuw voornamelijk bebost, daarna stond de kapel als opvallend herkenningspunt in een open landschap. Ten zuidoosten van het projectgebied, ter hoogte van de Groothuisstraat, werd een gedeelte van een gepolijste silex bijl uit het neolithicum gevonden (CAI165907). Meer westwaarts, op het grondgebied van Hoeleden, werd aan de hand van cartografisch onderzoek de locatie van een Romeinse Grafheuvel gelokaliseerd (CAI162864). Historisch onderzoek wees eveneens uit op een 18de-eeuwse site met walgracht ter hoogte van Hoeleden (CAI765).

De topografische kaart met weergave van polygonen van landschappen en parken, beschermde stads- en dorpsgezichten, landschappen en monumenten volgens de inventarissen van Onroerend Erfgoed (fig. 1.29) toont binnen een straal van 1 km van het projectgebied een aantal culturele/landschappelijke waarden. Zo werden de Bossen van Ransberg ten noorden van het projectgebied opgenomen in de Landschapsatlas van Onroerend Erfgoed (R20099). Naast de Kapel van de Verlosser werd ook de orgel in de Onze-Lieve-Vrouwkerk van Ransbeek beschermd als monument (7653492).

¹³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/43341>

¹⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/131565>

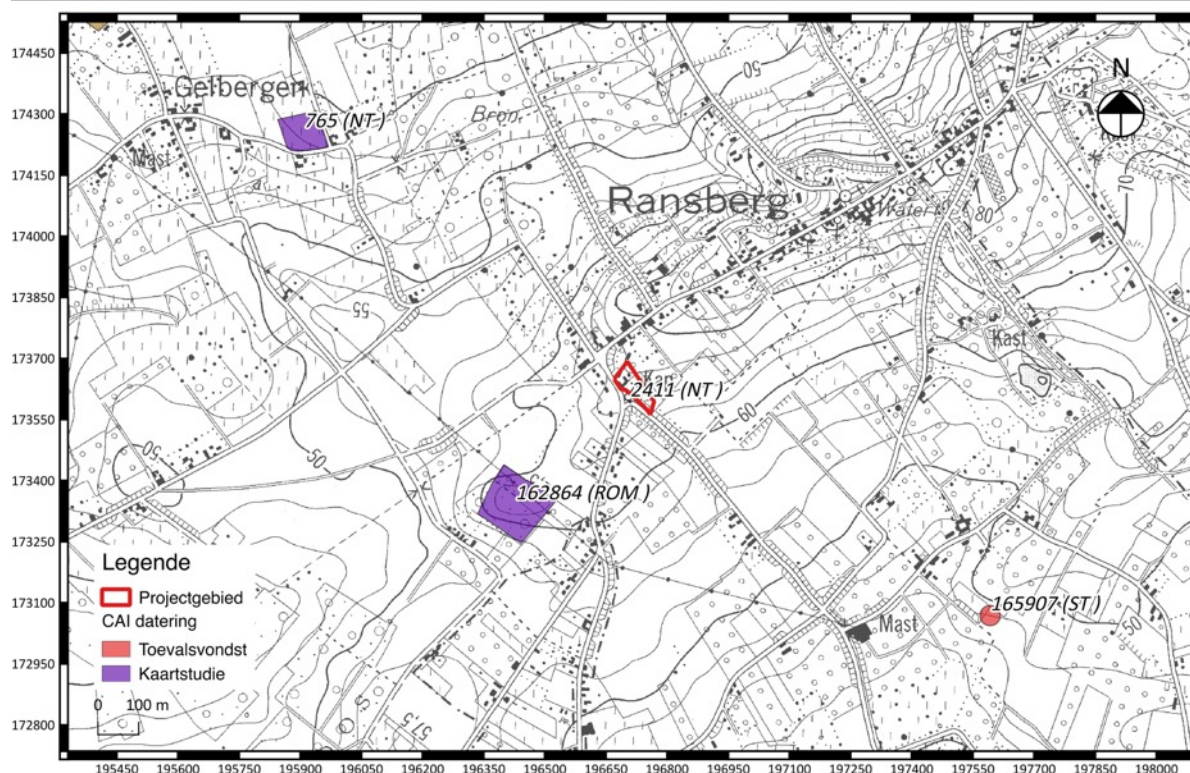

Fig. 1.27: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied¹⁵.

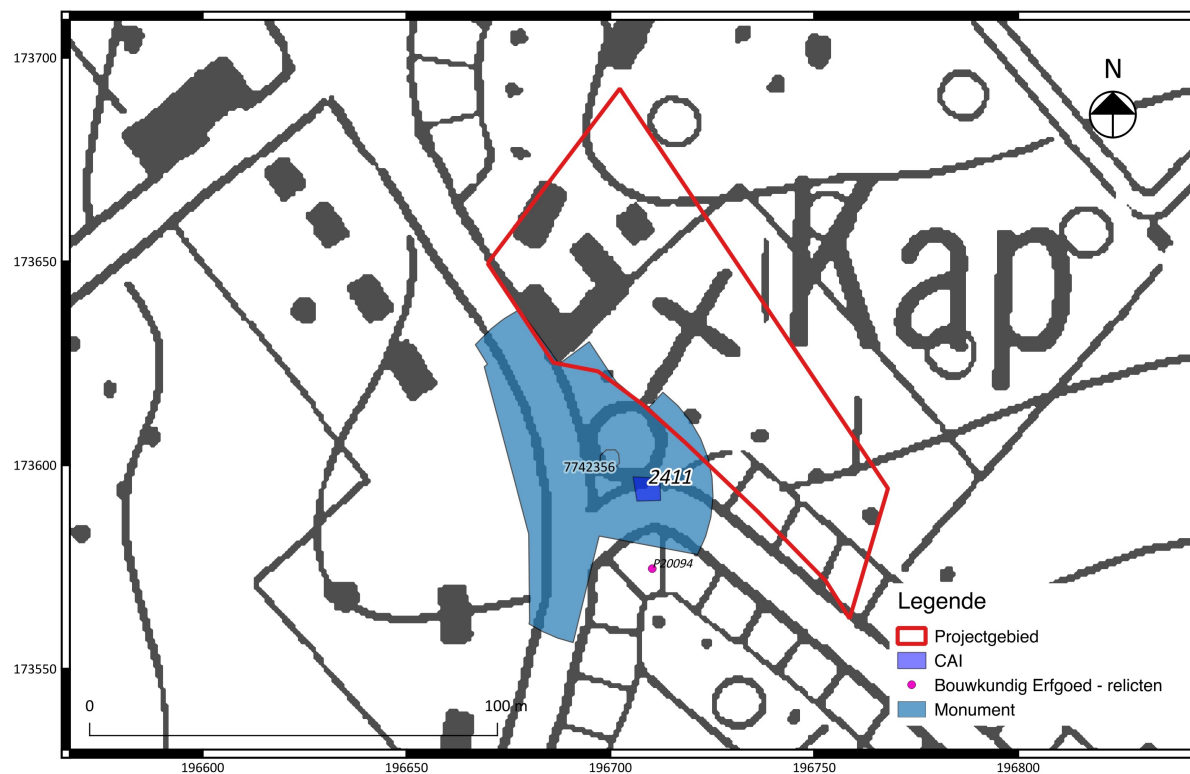

Fig. 1.28: Detailweergave uit de CAI met aanduiding van het projectgebied en het beschermd monument¹⁶.

¹⁵ www.agiv.be

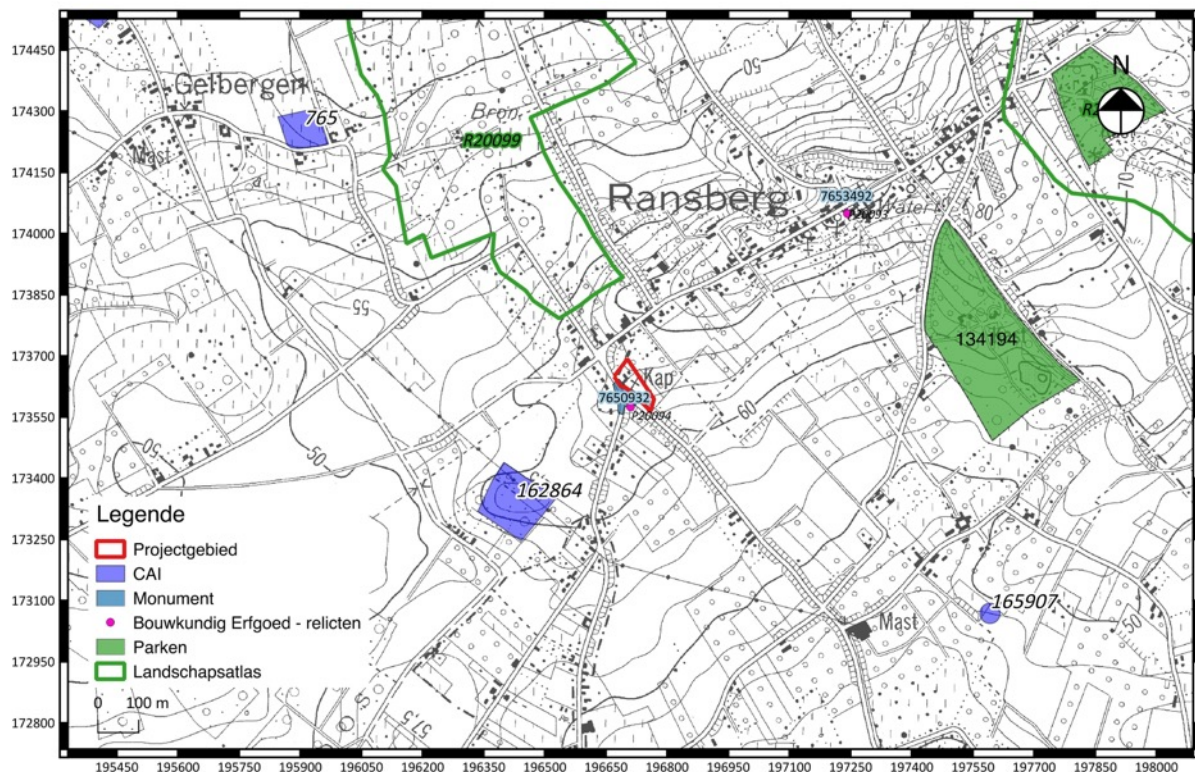

Fig. 1.29: Synthesekaart van culturele waarden met situering van het projectgebied¹⁷.

1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Op basis van de verzamelde aardkundige en historische gegevens kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksterrein zich in een zone bevindt met een hoog archeologisch potentieel. Historische kaarten uit de 18de en 19de eeuw geven het projectgebied aan als een landelijke zone met een lage densiteit aan bebouwing waardoor er weinig tot geen structurele bodemverstoring heeft plaatsgevonden. Het projectgebied bevindt zich op het kruispunt van twee eeuwenoude wegen, deels ontwikkeld tot holle weg. Deze locatie werd vanaf het midden van de 17de eeuw gebruikt als devotieplaats, oorspronkelijk ontstaan bij een eik met een beeld van Jezus-Christus en waarop later, de Kapel van de Verlosser werd gebouwd. Het terrein bevat bovendien een aantrekkelijke landschappelijke configuratie voor de inplanting van nederzettingen in het verleden, nl. wat hoger gelegen en met in de omgeving enkele waterlopen. De CAI-locatiegegevens in de omgeving, hoewel deze beperkt zijn, wijzen eveneens op een omgeving die reeds vroeg het onderwerp vormde van menselijke activiteit. Ten zuidoosten werd een gedeelte van een gepolijste silex bijl uit het neolithicum gevonden. De afstand tot het projectgebied is echter niet van die mate om specifiek van een verhoogde kans tot aantreffen van steentijdsites te spreken.

¹⁶ www.agiv.be

¹⁷ www.agiv.be

Besluitend kan gesteld worden dat de aan - of afwezigheid van een site binnen het projectgebied aan de hand van het bureauonderzoek niet uitgesloten kan worden. Gezien de ligging aan twee wegen en de kapel die reeds op de Ferrariskaart staan, lijkt de kans op het aantreffen van middeleeuwse sites vrij hoog. Toch kunnen bewoningssporen andere periodes niet uitgesloten worden en is verder onderzoek noodzakelijk om concretere informatie in te winnen over de al dan niet aanwezigheid van een archeologische site binnen de contouren van het projectgebied.

1.2.5 Synthese

Op basis van de verzamelde aardkundige en historische gegevens kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksterrein zich in een zone bevindt met een hoog archeologisch potentieel. Historische kaarten uit de 18de en 19de eeuw geven het projectgebied aan als een landelijke zone met een lage densiteit aan bebouwing waardoor er weinig tot geen structurele bodemverstoring heeft plaatsgevonden. Het projectgebied bevindt zich op het kruispunt van twee eeuwenoude wegen, deels ontwikkeld tot holle weg. Deze locatie werd vanaf het midden van de 17de eeuw gebruikt als devotieplaats, oorspronkelijk ontstaan bij een eik met een beeld van Jezus-Christus en waarop later, de Kapel van de Verlosser werd gebouwd. Het terrein bevat bovendien een aantrekkelijke landschappelijke configuratie voor de inplanting van nederzettingen in het verleden, nl. wat hoger gelegen en met in de omgeving enkele waterlopen. De CAI-locatiegegevens in de omgeving, hoewel deze beperkt zijn, wijzen eveneens op een omgeving die reeds vroeg het onderwerp vormde van menselijke activiteit. Ten zuidoosten werd een gedeelte van een gepolijste silex bijl uit het neolithicum gevonden. De afstand tot het projectgebied is echter niet van die mate om specifiek van een verhoogde kans tot aantreffen van steentijdsites te spreken.

Besluitend kan gesteld worden dat de aan - of afwezigheid van een site binnen het projectgebied aan de hand van het bureauonderzoek niet uitgesloten kan worden. Gezien de ligging aan twee wegen en de kapel die reeds op de Ferrariskaart staan, lijkt de kans op het aantreffen van middeleeuwse sites vrij hoog. Toch kunnen bewoningssporen andere periodes niet uitgesloten worden en is verder onderzoek noodzakelijk om concretere informatie in te winnen over de al dan niet aanwezigheid van een archeologische site binnen de contouren van het projectgebied.

Bibliografie

Baeyens L. 1975: *Bodemkaart van België; verklarende tekst bij het kaartblad Zoutleeuw 91W*, Gent.

Websites (geraadpleegd op 27-04-2017)

<https://cai.onroenderfgoed.be>

<https://geo.onroenderfgoed.be>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/43341>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/131565>

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

www.kbr.be

<https://www.google.be/maps>